

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

328 **BESLUIT** van 25 juli 1964, houdende regelen ter uitvoering van de artikelen 13, 14 en 15 der Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Bestrijdingsmiddelenbesluit).

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid van 14 april 1964, Directie van de Arbeid, Hoofdafd. Wetgevingsbeleid, No. 5663, gedaan mede namens Onze Minister van Landbouw en Visserij;

Gelet op de artikelen 13, eerste lid, 14 en 15 der Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Stb. 1962, 288);

Gezien het advies van de Bestrijdingsmiddelencommissie;

De Raad van State gehoord (advies van 17 juni 1964, No. 81);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid van 21 juli 1964, Directie van de Arbeid, Hoofdafd. Wetgevingsbeleid, No. 6283 en van Onze Minister van Landbouw en Visserij;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1. 1. Dit besluit verstaat onder:

- a. *wet*: de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Stb. 1962, 288);
- b. *vervoeren*: het vervoeren na aflevering aan de kleinhandel, anders dan in een vervoeronderneming, en door de gebruiker;
- c. *waterwinplaats*: een gebied, waar water aan de bodem wordt onttrokken ten behoeve van de drinkwatervoorziening.

2. Dit besluit verstaat onder *personeel* mede de personen, die anders dan in dienstbetrekking onder gezag van de ondernemer werkzaam zijn.

Artikel 2. 1. Het is verboden bestrijdingsmiddelen in voorraad te hebben of te verkopen anders dan in de verpakking, waarin zij voor de eerste maal hier te lande in het verkeer zijn gebracht.

2. Onze betrokken Minister kan bij in de *Staatscourant* bekend te maken beschikking van het in het eerste lid gestelde verbod met betrekking tot bij zijn beschikking daartoe aangevozen bestrijdingsmiddelen vrijstelling verlenen.

Artikel 3. Het is verboden bestrijdingsmiddelen, waarvan de verpakking ingevolge de voorschriften, gegeven krachtens de artikelen 3, eerste lid, onder a, 5, tweede en derde lid, en 9, tweede en derde lid, van de wet, voorzien moet zijn van de afbeelding van een doodshoofd, te verkopen door middel van personeel beneden de leeftijd van achttien jaar.

Artikel 4. 1. Het is verboden bestrijdingsmiddelen als in artikel 3 bedoeld te vervoeren door middel van personeel beneden de leeftijd van zestien jaar.

2. Degene, die bestrijdingsmiddelen vervoert, is verplicht daarbij zodanige zorgvuldigheid te betrachten als redelijkerwijs mag worden gevergd om te voorkomen, dat de verpakking verloren gaat of beschadigd wordt of de bestrijdingsmiddelen in handen raken van niet bij het vervoer betrokken personen.

Artikel 5. 1. Het is verboden bestrijdingsmiddelen, waarvan de verpakking ingevolge de voorschriften, gegeven krachtens de artikelen 3, eerste lid, onder a, 5, tweede en derde lid, en 9, tweede en derde lid, van de wet, voorzien moet zijn van de afbeelding van een doodshoofd of van een Andreaskruis, te

gebruiken door middel van personeel beneden de leeftijd van achttien jaar.

2. Het is verboden andere bestrijdingsmiddelen dan die, bedoeld in het eerste lid, te gebruiken door middel van personeel beneden de leeftijd van zestien jaar.

Artikel 6. 1. Degene, bij wie bestrijdingsmiddelen worden gebruikt, is verplicht zorg te dragen, dat ten behoeve van de daarbij werkzame personen een doelmatige wasplaats met water, zeep en een handdoek aanwezig is.

2. Degene, die bestrijdingsmiddelen, welke gevaar opleveren voor vergiftiging of huidaanroening, gebruikt, is verplicht zorg te dragen, dat ten behoeve van de daarbij werkzame personen doelmatige handschoenen, laarzen, kledingstukken, hoofd- en gelaatbedekking en maskers of ademtoestellen beschikbaar zijn en gedurende het verrichten van de betrokken werkzaamheden door hen worden gedragen.

3. Degene, die werkzaam is bij het gebruik van bestrijdingsmiddelen, welke gevaar opleveren voor vergiftiging of huidaanroening, is verplicht gedurende het verrichten van de betrokken werkzaamheden doelmatige handschoenen, laarzen, kledingstukken, hoofd- en gelaatbedekking en een masker of ademtoestel te dragen.

Artikel 7. Het in de artikelen 5 en 6 met betrekking tot het gebruiken van bestrijdingsmiddelen bepaalde is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot het verwijderen en vernietigen van ledige verpakkingen en resten van bestrijdingsmiddelen.

Artikel 8. Het is verboden bestrijdingsmiddelen in voorraad te hebben dan wel resten van bestrijdingsmiddelen of ongereinigde verpakkingen te bewaren anders dan in een uitsluitend voor dit doel gebezigde bewaarplaats, welke voldoet aan de eisen, gesteld in artikel 9, en, zo het een betreedbare bewaarplaats betreft, tevens aan de eisen, gesteld in artikel 10.

Artikel 9. 1. De toegang tot de bewaarplaats moet buiten de tijd, gedurende welke daarvan gebruik gemaakt wordt, met een deugdelijk slot afgesloten zijn en aan de buitenzijde voorzien zijn van een duidelijk leesbaar opschrift, luidende: „Bestrijdingsmiddelen”, alsmede van een afbeelding van een doodshoofd, ten minste 60 mm hoog.

2. De elektrische installatie van een bewaarplaats moet zijn vervaardigd van materiaal, dat voldoende tegen chemische invloeden bestand is of daartegen is gevrijwaard.

3. De bewaarplaats moet doelmatig ingericht, doelmatig geventileerd en van deugdelijke constructie zijn. Zij moet in goede staat van onderhoud en in zindelijkte toestand verkeren.

Artikel 10. 1. De betreedbare bewaarplaats moet op de buitenlucht geventileerd zijn. Raamopeningen moeten van draadglas of van een daaraan gelijkwaardig materiaal voorzien zijn.

2. In of nabij de bewaarplaats moeten doelmatige gereedschappen voor het verwijderen van gemorste bestrijdingsmiddelen aanwezig zijn.

3. In of nabij de bewaarplaats moeten beschuttingsmiddelen als in artikel 6, tweede lid, bedoeld en een wasplaats als in het eerste lid van dat artikel bedoeld aanwezig zijn.

4. In de bewaarplaats moet, indien daarin een hoeveelheid van 400 of meer kilogram bestrijdingsmiddelen aanwezig is of pleegt te zijn, een door het bevoegde districtshoofd der Arbeidsinspectie goedgekeurde instructie, vermeldende wat in het belang der veiligheid moet worden gedaan of nagelaten, opgehangen zijn. De instructie moet duidelijk zichtbaar en leesbaar zijn.

5. De bewaarplaats moet, indien daarin een hoeveelheid van meer dan 400 kilogram brandgevaarlijke bestrijdingsmiddelen aanwezig is of pleegt te zijn, van brandwerende constructie zijn of doelmatig met brandwerend materiaal bekleed zijn.

6. De deur van de bewaarplaats moet voorzien zijn van een duidelijk leesbaar opschrift, luidende: „Verboden toegang voor onbevoegden. Open vuur en roken verboden.”.

Artikel 11. Degene, die bestrijdingsmiddelen in voorraad heeft in een betreedbare bewaarplaats, is verplicht ervoor zorg te dragen, dat in die bewaarplaats niet wordt gerookt en geen open vuur wordt gezigd.

Artikel 12. 1. Degene, die bestrijdingsmiddelen in voorraad heeft, is verplicht deze ordelijk op te slaan en bij het bewaren zodanige zorgvuldigheid te betrachten als redelijkerwijs mag worden gevergd om te voorkomen, dat de verpakking wordt beschadigd of de bestrijdingsmiddelen zich onderling vermengen.

2. Degene, die bestrijdingsmiddelen in voorraad heeft in een besloten ruimte, is verplicht deze droog, koel en zonder dat zij aan bestraling van de zon worden blootgesteld, op te slaan.

Artikel 13. 1. Het is verboden ongereinigde ledige verpakkingen te vernietigen anders dan op een wijze, die redelijkerwijs de mogelijkheid uitsluit de verpakkingen of onderdelen daarvan tot enige nuttige bestemming, tenzij als grondstof, te bezigen.

2. Het is verboden ledige verpakkingen of resten van onverdunde bestrijdingsmiddelen te verwijderen of te vernietigen op zodanige wijze, dat zulks gevaar oplevert voor verontreiniging van waterwinplaatsen of van oppervlaktewater.

3. Het is verboden resten van verdunde bestrijdingsmiddelen te verwijderen of te vernietigen op zodanige wijze, dat zulks:

a. gevaar oplevert voor verontreiniging van waterwinplaatsen, of

b. gevaar oplevert voor verontreiniging van oppervlaktewater, tenzij dat water voortdurend doorstroomt en zodanige zorgvuldigheid wordt betracht als redelijkerwijs mag worden gevergd om het gevaar zoveel mogelijk te beperken.

4. Onze betrokken Minister kan omtrent de wijze van vernietiging en verwijdering van bestrijdingsmiddelen en ledige verpakkingen nadere voorschriften geven.

Artikel 14. 1. Degene, die een besloten ruimte of de zich daaronder bevindende grond behandelt met cyaanwaterstof, giftige cyaanverbindingen, bestrijdingsmiddelen die giftige cyaanverbindingen kunnen opleveren, ethyleenoxyde, methylbromide, chloorpicrine, fosforwaterstof of bestrijdingsmiddelen die fosforwaterstof kunnen opleveren, is verplicht ervoor zorg te dragen, dat gedurende deze behandeling, alsmede gedurende de inwerking van de daarbij opgekomen gassen of dampen en gedurende de ontgassing, aan de buitenzijde van deze ruimte op alle plaatsen, die daartoe toegang verlenen, een duidelijk leesbaar opschrift is aangebracht, luidende: „Gifgas. Betreden van deze ruimte is levensgevaarlijk.”.

2. Degene, bij wie een behandeling als in het eerste lid bedoeld wordt verricht, is verplicht ervoor zorg te dragen, dat de ruimte gedurende de in dat lid bedoelde tijd ontoegankelijk is voor onbevoegden en dat het in dat lid bedoelde opschrift na de ontgassing wordt verwijderd.

3. Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid kan bij in de *Staatscourant* bekend te maken beschikking de voorgaande leden met betrekking tot bij zijn beschikking daartoe aangewezen andere bestrijdingsmiddelen van overeenkomstige toepassing verklaren, indien zulks naar zijn oordeel geboden is vanwege de gevaren, welke het gebruik van die middelen medebrengt.

4. Het is verboden bestrijdingsmiddelen, genoemd in het eerste lid of aangewezen krachtens het derde lid, te gebruiken,

indien bij het verrichten van de betrokken werkzaamheden niet een persoon aanwezig is, die in het bezit is van een door Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid afgegeven bewijs, waaruit blijkt, dat hij voldoende op de hoogte is van de gevaren, welke het gebruik van die middelen meebrengt, en van de wijze waarop deze gevaren kunnen worden voorkomen.

5. Het vierde lid geldt niet ten aanzien van het gebruiken van strooipoeder met een gehalte aan calcium- of natriumcyanide van niet meer dan 25% tot ontsmetting van vrijstaande bedrijfsruimten in de land- of tuinbouw.

Artikel 15. 1. Ieder, die bedrijfsmatig bestrijdingsmiddelen, genoemd in artikel 14, eerste lid, verkoopt of hiermede bij anderen ontsmettingen of andere bestrijdingen uitvoert, is verplicht:

a. telkens nadat de desbetreffende handeling heeft plaats gehad, de volgende gegevens in een door hem aan te houden register onverwijld te boeken:

1°. de benaming en hoeveelheid van het verkochte, onderscheidenlijk gebruikte bestrijdingsmiddel;

2°. de naam en het adres van de koper, onderscheidenlijk van degene, bij wie het middel is gebruikt;

3°. de datum, waarop de onder 1° bedoelde handeling heeft plaats gehad;

b. het onder a bedoelde register ten minste gedurende één jaar, te rekenen van de datum, waarop hierin voor het laatst een boeking is verricht, te bewaren.

2. Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid kan bij in de *Staatscourant* bekend te maken beschikking het eerste lid met betrekking tot bij zijn beschikking daartoe aangewezen andere bestrijdingsmiddelen van overeenkomstige toepassing verklaren, indien zulks naar zijn oordeel geboden is vanwege de gevaarlijkheid dezer middelen.

3. Het eerste lid geldt niet met betrekking tot strooipoeders met een gehalte aan calcium- of natriumcyanide van niet meer dan 25%.

Artikel 16. De artikelen 4, eerste lid, 5, 8, 12 en 13, eerste lid, gelden niet met betrekking tot verrichtingen, als in die bepalingen bedoeld, in of ten behoeve van de huishouding.

Artikel 17. 1. Het bevoegde districtshoofd der Arbeidsinspectie kan van het in de artikelen 3, 4, eerste lid, 5, 8 en 13 bepaalde op aanvraag ontheffing verlenen.

2. Een ontheffing kan onder beperkingen worden verleend. Aan een ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.

3. Een ontheffing kan te allen tijde worden ingetrokken, indien het belang van de veiligheid en de gezondheid van de mens en van dieren, welke instandhouding gewenst is, zulks vereist of de reden, waarom de ontheffing is verleend, is vervallen dan wel een aan de ontheffing verbonden voorschrift niet wordt nageleefd.

4. Een besluit krachtens dit artikel wordt aan de betrokkene schriftelijk medegedeeld. Indien daartegen ingevolge het vijfde lid beroep openstaat, wordt het besluit met redenen omkleed en geschiedt de mededeling bij aangetekende brief.

5. Tegen een besluit tot weigering van een ontheffing, tot verlening van een ontheffing onder beperkingen of met voorschriften of tot intrekking van een ontheffing kan de betrokkene binnen 14 dagen na verzending van de aangetekende brief, bedoeld in het vierde lid, beroep instellen bij Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid.

Artikel 18. 1. Het in artikel 2 van de wet gestelde verbod geldt niet ten aanzien van het op proefplaatsen, behorend tot de eigen onderneming, gebruiken en het voor zodanig gebruik in voorraad hebben van bestrijdingsmiddelen, die kennelijk in een proefstadium verkeren, door de fabrikant of importeur daarvan.

2. Onze betrokken Minister kan buiten de in het eerste lid bedoelde gevallen van het in artikel 2 van de wet gestelde verbod ten aanzien van het verkopen van zodanige bestrijdingsmiddelen, alsmede ten aanzien van het in voorraad hebben en het gebruiken van zodanige bestrijdingsmiddelen op aanvraag ontheffing verlenen. Artikel 17, tweede en derde lid en eerste volzin van het vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. Het is verboden bestrijdingsmiddelen te beproeven, indien daarbij eet- of drinkwaren, ten aanzien waarvan krachtens artikel 15, eerste lid, onder c, of derde lid, van de Warenwet (Stb. 1935, 793) eisen zijn gesteld, betrokken zijn, tenzij van deze beproeving vooraf aan de Hoofdinspecteur van de Volksgezondheid, belast met het toezicht op levensmiddelen, kennis is gegeven met gebruikmaking van een daartoe door deze hoofdinspecteur verkrijgbaar te stellen formulier.

Artikel 19. In het Landbouwveiligheidsbesluit (Stb. 1950, K 107) ¹⁾ wordt na artikel 72 een artikel ingevoegd, luidende:

„**Artikel 72a.** Het in de artikelen 70, 71, aanhef en onder c en d, en 72, eerste lid, bepaalde geldt niet met betrekking tot bestrijdingsmiddelen in de zin van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Stb. 288).”.

Artikel 20. Aan artikel 67b van het Arbeidsbesluit 1920 (Stb. 694) ²⁾ wordt een lid toegevoegd, luidende:

„3. Het eerste lid, aanhef en onder D, en het tweede lid gelden niet, voor zover de in die bepalingen bedoelde stoffen bestrijdingsmiddelen zijn in de zin van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Stb. 288).”.

Artikel 21. 1. In het besluit van 26 maart 1921 (Stb. 638) tot aanwijzing van de artikelen, welke volgens artikel 1 der

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 13 januari 1959 (Stb. 6).

²⁾ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 30 augustus 1957 (Stb. 371).

Warenwet 1919 (Stb. 581) ³⁾ zullen worden beschouwd als „waren” in de zin dier wet, vervalt het onder 9° gestelde.

2. In artikel 8 van het Algemeen Besluit (Warenwet) (Stb. 1949, J 306) ⁴⁾ vervallen het tweede en het derde lid en wordt het vierde lid vernummerd tot tweede lid.

Artikel 22. Het Bestrijdingsmiddelenbesluit 1948 (Stb. 1368) wordt ingetrokken.

Artikel 23. Dit besluit kan worden aangehaald als: Bestrijdingsmiddelenbesluit.

Artikel 24. Dit besluit treedt in werking op het tijdstip, waarop de artikelen 13-15 van de wet in werking treden.

Onze Ministers van Sociale Zaken en Volksgezondheid en van Landbouw en Visserij zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat met de daarbij behorende nota van toelichting in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Porto Ercole, 25 juli 1964.

JULIANA.

De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

G. M. J. VELDKAMP.

De Minister van Landbouw en Visserij,

B. W. BIESHEUVEL.

Uitgegeven de vijftiengste augustus 1964.

De Minister van Justitie,
Y. SCHOLTEN.

³⁾ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 21 juni 1958 (Stb. 318).

⁴⁾ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 2 januari 1964 (Stb. 19).

NOTA VAN TOELICHTING

Volgens artikel 13 van de Bestrijdingsmiddelenwet kunnen bij algemene maatregel van bestuur voorschriften worden gegeven omtrent het verkopen, het in voorraad hebben, het vervoeren na aflevering aan de kleinhandel, anders dan in een vervoeronderneming, en door de gebruiker en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen.

Artikel 14 van genoemde wet geeft voorts de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur in het belang van de veiligheid en de gezondheid van de mens, en van dieren, welke instandhouding gewenst is, voorschriften te geven betreffende het aanbrengen van waarschuwingborden in verband met het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Tenslotte wordt in artikel 15 de grondslag gevonden voor het stellen van nadere voorschriften betreffende het verkopen, in voorraad hebben en gebruiken van bestrijdingsmiddelen, welke kennelijk in een proefstadium verkeren, waarbij kan worden afgeweken van de bepalingen van de wet.

Bijgaand ontwerp-besluit beoogt uitvoering te geven aan de hierboven genoemde artikelen van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962.

Overeenkomstig artikel 20 van de wet is omtrent het ontwerp het advies van de Bestrijdingsmiddelencommissie ingewonnen. Deze kan zich in het algemeen met het ontwerp verenigen.

Artikel 1. In het tweede lid van dit artikel wordt het begrip personeel uitgebreid in die zin, dat daaronder niet alleen vallen de personen in dienstbetrekking, maar ook de personen, die anders dan in dienstbetrekking onder gezag van de ondernemer werkzaam zijn. Zulks is vooral van belang voor de agrarische sector, waar het niet ongebruikelijk is, dat kinderen zonder dienstbetrekking in de onderneming van hun ouders werkzaam zijn. De doelstellingen van het besluit maken het wenselijk verschillende bepalingen, waarin sprake is van personeel, op beide categorieën gelijkelijk van toepassing te doen zijn.

Artikel 2. Het eerste lid richt zich wegens de daaraan verbonden gevaren tegen het zogenaamde uitwegen van bestrijdingsmiddelen (d.i. het overbrengen in een kleinere verpakking dan de oorspronkelijke). Deze bepaling houdt nauw verband met de op grond van artikel 3 van de wet uit te vaardigen ministeriële voorschriften, waarin bepaald zal worden aan welke vereisten van deugdelijkheid de verpakking zal moeten voldoen, wil het bestrijdingsmiddel voor toelating in aanmerking komen.

Het tweede lid geeft aan de betrokken Minister de bevoegdheid met betrekking tot bepaalde bestrijdingsmiddelen van het in het eerste lid gestelde verbod een algemene dispensatie (vrijstelling) te verlenen. Het criterium, dat hierbij zal worden gehanteerd, is de mate van giftigheid van het betrokken bestrijdingsmiddel.

Artikel 3. Dit artikel beoogt te beletten, dat de verkoop van zogenaamde doodskopmiddelen door personen beneden de leeftijd van 18 jaar hetzij als bedienend personeel in een vaste verkoopplaats, hetzij op andere wijze als personeel in de sfeer van een onderneming wordt bewerkstelligd, zulks in verband met de bijzondere giftigheid van deze middelen.

De in dit artikel gebezigde woorden „door middel van” brengen duidelijk tot uiting, dat in de samenhang van dit artikel als verkoper moet worden aangemerkt, niet degene, die de feitelijke verkoophandelingen verricht, maar degene, die in maatschappelijke, functionele zin, als verkoper optreedt. Op hem rust de strafrechtelijke aansprakelijkheid ter zake.

Artikel 4. Het in het eerste lid opgenomen verbod sluit aan bij het reeds in de bestaande veiligheidswetgeving voorkomende vervoersverbod van doodskopmiddelen voor arbeiders beneden 16 jaar. Ten aanzien van het gebruik van de in dit lid voorkomende woorden „door middel van” zij verwezen naar de toelichting bij artikel 3.

Het tweede lid geeft een algemeen voorschrift betreffende de voorzichtigheid die moet worden aangewend bij het vervoer van

bestrijdingsmiddelen. Deze bepaling richt zich o.a. tegen het achteloos verloren laten gaan of het tijdelijk onbeheerd laten van bestrijdingsmiddelen.

Artikel 5. Dit artikel richt zich tegen het inschakelen van jeugdige personen bij het gebruik van gevaarlijke bestrijdingsmiddelen. De gestelde verboden beogen niet uitsluitend de jeugdige personen zelf voor de uit zodanige inschakeling voor hen voortvloeiende gevaren te behoeden, doch strekken er tevens toe het belang van de veiligheid en gezondheid in het algemeen te dienen. Immers, de bespuitingshandelingen en daarmee samenhangende werkzaamheden zijn niet alleen gevaarlijk voor hen, die deze verrichten, maar kunnen, indien zij onoordeelkundig geschieden, ook gevaren voor anderen met zich brengen.

Met betrekking tot de middelen, waarvan het gebruik bijzondere risico's medebrengt, wordt een leeftijdsgrens van achttien jaar gesteld. De overige middelen zullen gebruikt mogen worden door personen, die zestien jaar of ouder zijn. Het volstaan met deze lagere leeftijdsgrens, die ten aanzien van de betrokken middelen in verband met hun minder gevaarlijk karakter toereikend is, lijkt om praktische redenen geboden. Tot dusver plegen jeugdige personen zich reeds vóór het bereiken van de achttienjarige leeftijd in de toepassing van bestrijdingsmiddelen te oefenen. Het is mede uit het oogpunt van veiligheid gewenst, dat deze mogelijkheid tot het opdoen van een ruime ervaring behouden blijft.

De verbodsbepalingen van het eerste en het tweede lid zien slechts op het gebruik door middel van personeel. Het feitelijk hanteren van bestrijdingsmiddelen door leerlingen in het verband van hun schoolopleiding valt dus buiten deze bepalingen.

De term „gebruiken” heeft in het spraakgebruik een ruime strekking. Naar de mening der ondergetekenden vallen dienovereenkomstig onder het begrip „gebruiken van bestrijdingsmiddelen” naast de eigenlijke „toepassing” hiervan ongetwijfeld ook al hetgeen daarmede rechtstreeks samenhangt, zoals het (ten behoeve van hun toepassing) uitwegen, uitmeten, verdelen en gereedmaken van bestrijdingsmiddelen, alsmede de met een en ander onmiddellijk verband houdende hulphandelingen.

Artikel 6. Het eerste lid verlangt, dat er voor de personen, die bij het gebruik van bestrijdingsmiddelen werkzaam zijn, een behoorlijke accommodatie aanwezig is om zich na hantering van deze middelen te wassen. De bepaling richt zich tot degene, bij wie het gebruik van de bestrijdingsmiddelen plaatsvindt; de verplichting rust op hem zowel in het geval, dat hijzelf als gebruiker valt aan te merken omdat hij of persoonlijk of door middel van eigen personeel bestrijdingshandelingen uitvoert, als in het geval dat hij deze door een ander — men denke aan de agrarische loonbedrijven — laat uitvoeren, in welk geval deze laatste (en niet de opdrachtgever) de bestrijdingsmiddelen „gebruikt”.

Daarentegen richt zich de bepaling van het tweede lid — die een verplichting bevat de nodige beschuttingsmiddelen beschikbaar te hebben — tot de gebruiker. Dit brengt mede, dat deze verplichting steeds rust op degene, wiens personeel de handeling verricht, derhalve in het eerste in de vorige alinea besproken geval op degene, bij wie de bestrijding wordt uitgevoerd, en in het tweede geval op de ondernemer, die de hem verstrekte opdracht uitvoert.

Krachtens het derde lid zijn degenen, die de bestrijdingsmiddelen hanteren, verplicht de in het eerste lid bedoelde beschuttingsmiddelen te dragen.

Ten aanzien van de in dit artikel voorgeschreven voorzieningen zij nog opgemerkt, dat deze met betrekking tot het gebruik van bestrijdingsmiddelen door arbeiders reeds zijn voorgeschreven in de wetgeving op de arbeidersbescherming. De bepalingen van de onderhavige artikelen beogen deze punten thans in hun algemeenheid te regelen, zodat b.v. de verplichting om beschuttingsmiddelen te dragen ook geldt voor een alleen werkende zelfstandige, of voor het hoofd van het bedrijf. Naast deze algemene bepalingen bestaat geen behoefte meer aan de

desbetreffende bepalingen van het Landbouwveiligheidsbesluit, welke dan ook in artikel 19 worden ingetrokken.

Tenslotte moge worden opgemerkt, dat het artikel zo algemeen is gesteld, dat het b.v. mede geldt met betrekking tot het gebruik van bestrijdingsmiddelen door onderwijsinstellingen, waarin onderricht wordt gegeven in de toepassing van deze middelen. Ook de leerlingen, die bij dat onderricht bestrijdingsmiddelen krijgen te hanteren vallen onder de werkingsfeer der in dit artikel opgenomen bepalingen.

Artikelen 8—10. Artikel 8 verplicht zowel de handelaar als de gebruiker van bestrijdingsmiddelen om voor deze middelen, alsmede voor resten hiervan en voor ongereinigde ledige verpakkingen, een uitsluitend tot dit doel gebezigde en deugdelijke bewaarplaats in te richten.

Artikel 9 bevat de algemene vereisten, waaraan deze bewaarplaats moet voldoen o.a. ten aanzien van de afsluiting, de elektrische installatie, de ventilatie en de reinheid. Is de bewaarplaats betreedbaar, dan moet deze bovendien voldoen aan de specifieke eisen die artikel 10 stelt.

Het vijfde en zesde lid van dat artikel zijn gericht op het voorkomen van brand. Het eerste lid stelt voor de ventilatie als bijzondere eis, dat deze op de buitenlucht aangesloten moet zijn.

Het tweede en derde lid bevatten de verplichting om schoonmaakgereedschappen, beschuttingsmiddelen en een wasplaats in of nabij de betreedbare bewaarplaats aanwezig te hebben. In de grote bewaarplaatsen moet volgens het vierde lid bovendien een door het districtshoofd der Arbeidsinspectie goedgekeurde veiligheidsinstructie opgehangen zijn.

Artikelen 11 en 12. De artikelen 11 en 12 geven ter aanvulling van hetgeen in de artikelen 9 en 10 wordt bepaald omtrent de vereisten, waaraan de bewaarplaats moet voldoen, enige verdere voorschriften omtrent de opslag van bestrijdingsmiddelen. Het tweede deel van artikel 12, eerste lid, bevat o.m. een voorzichtigheidsnorm van gelijke aard als die van artikel 4, tweede lid.

Artikel 13. Dit artikel geeft een aantal regels met betrekking tot het verwijderen en vernietigen van ledige verpakkingen en restanten van bestrijdingsmiddelen. Op grond van het eerste lid zal het vernietigen van ongereinigde verpakkingen slechts mogen geschieden op zodanige wijze, dat de verpakkingen of onderdelen daarvan als zodanig aan het verkeer worden onttrokken. Zonder dit voorschrift zou zeer licht de gevaarlijke situatie kunnen ontstaan, dat ongereinigde verpakkingen, die niet als verpakkingen van bestrijdingsmiddelen worden herkend, nog voor verschillende doeleinden worden gebruikt. Zij moeten echter na vernietiging ongeschikt zijn tot verder gebruik, tenzij als grondstof. Met deze laatste woorden is bedoeld tot uitdrukking te brengen dat b.v. vernietiging van metalen verpakkingen tot schroot wel is toegestaan.

Een plicht om verpakkingen te allen tijde te vernietigen kent het besluit niet. Zij mogen b.v. met het oog op inlevering bij de leverancier bewaard worden, doch, zolang zij niet gereinigd zijn, uitsluitend in een bewaarplaats die voldoet aan de eisen van de artikelen 9 en 10. Tegen hernieuwd gebruik van gereinigde verpakkingen — men denke aan flessen of andere uit hard materiaal bestaande verpakkingen — bestaat in het algemeen weinig bezwaar. Wel is het mogelijk, dat het bezigen van een gereinigde ledige verpakking in bepaalde gevallen — b.v. voor het bewaren van eetwaren — in strijd komt met de algemene zorgvuldigheidsnormen van artikel 13, derde lid, van de wet.

De leden 2 en 3 bevatten bepalingen tegen verontreiniging van oppervlaktewater en waterwinplaatsen. Daarbij is er van uitgegaan, dat verontreiniging van waterwinplaatsen onder geen voorwaarde mag plaatsvinden. Wat het oppervlaktewater aangaat is onderscheid gemaakt tussen verontreiniging door bestrijdingsmiddelen in geconcentreerde vorm en die door verdunde middelen. Het eerste is even onaanvaardbaar als de verontreiniging van waterwinplaatsen. Het tweede kan slechts worden toegestaan, indien het gaat om stromend water en ook dan nog

alleen indien daarbij een zo groot mogelijke voorzichtigheid in acht genomen wordt.

Het vierde lid geeft de betrokken Minister de bevoegdheid o.m. de afvoer van zogenaamd ledig fust te regelen.

Artikel 14. In dit artikel worden voorschriften gegeven met betrekking tot het behandelen van besloten ruimten met bepaalde gassen en dampen. Aan de buitenzijde van het betrokken gebouw moet een duidelijk waarschuwingsteken zijn aangebracht, terwijl voorts de betrokken ruimte gedurende de tijd, dat van de gebruikte gassen gevaar is te duchten, ontoegankelijk moet zijn voor onbevoegden. Vanwege de grote gevaren, aan deze behandelingen verbonden, zullen deze op grond van de bepalingen van het vierde lid slechts mogen worden verricht door of onder rechtstreeks toezicht van personen, die geacht kunnen worden van deze gevaren voldoende op de hoogte te zijn. Deze personen moeten hun deskundigheid op het gebied van bestrijdingsmiddelen aantonen door middel van een door de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid afgegeven bewijs. Aangetekend moge hierbij worden, dat de afgifte van dergelijke bewijzen thans reeds plaatsvindt krachtens de wet van 6 mei 1922, *Stb.* 272, tot toepassing van middelen voor ontsmettings- of zuiveringsdoeleinden, welke wet echter bij artikel 25 van de Bestrijdingsmiddelenwet wordt ingetrokken.

Ingevolge het vijfde lid is dit bewijs niet vereist voor het in de agrarische sector gebruikelijke ontsmetten door middel van strooipoeders met een beperkt gehalte aan calciumcyanide of natriumcyanide. Het betreft hier eenvoudige handelingen, welke zonder speciale deskundigheid kunnen worden verricht. De uitzondering geldt alleen voor het toepassen van deze strooipoeders in geheel vrijstaande ruimten. Ook in deze gevallen is het aanbrengen van het in het eerste lid bedoelde waarschuwingbiljet verplicht.

Behalve voor de met name genoemde bestrijdingsmiddelen zullen de verschillende voorschriften van dit artikel ook gelden voor andere bestrijdingsmiddelen, die in de toekomst voor de hierbedoelde behandelingen in zwang zouden komen en door de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid worden aangewezen.

Met betrekking tot het eerste en het tweede lid moge nog worden opgemerkt, dat de hierin gebezigde constructies t.a.v. de personen, tot wie de bepalingen zich richten, analoog zijn aan die, welke in artikel 6, tweede onderscheidenlijk eerste lid, zijn toegepast. Verwezen zij naar hetgeen dienaangaande in de toelichting bij artikel 6 werd uiteengezet.

Artikel 15. Het eerste lid behelst een registratieplicht voor hen, die de in het vorige artikel genoemde zeer zware vergiften verkopen of daarmede behandelingen uitvoeren ten behoeve van anderen. Deze registratie zal bijdragen tot een beter inzicht omtrent de omvang van het gebruik van deze zeer giftige middelen en de plaatsen waar hiermede behandelingen wordt uitgevoerd. De voorgestelde registratie zal tevens de mogelijkheden tot controle op het gebruik vergroten, hetgeen in hoge mate wenselijk is vooral in de streken van ons land met een grote bevolkingsdichtheid.

Het tweede lid geeft aan de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid de bevoegdheid andere middelen aan te wijzen die voor de toepassing van dit artikel met de in het vorige artikel genoemde bestrijdingsmiddelen gelijkgesteld moeten worden.

In het derde lid is een uitzondering gemaakt voor de reeds in artikel 14, vijfde lid, genoemde strooipoeders.

Het eerste lid bepaalt welke gegevens in het register moeten worden vermeld. Het ligt in het voornemen, dat modelregisters aan belanghebbenden ter beschikking zullen worden gesteld, zulks ter bevordering van de uniformiteit en van de toegankelijkheid van de registers voor controle-ambtenaren.

Artikel 16. Dit artikel bevat een aantal uitzonderingen voor handelingen met betrekking tot bestrijdingsmiddelen of verpakkingen daarvan in of ten behoeve van de huishouding. Deze

uitzonderingen zijn opgenomen op grond van de overweging, dat de hoeveelheden bestrijdingsmiddelen, die in het kader van de huishouding worden gehanteerd, veelal van beperkte omvang zijn, terwijl de middelen, die men volgens de krachtens artikel 5 van de wet te geven voorschriften in het kader van de huishouding slechts zal mogen gebruiken, van minder gevaarlijke aard zijn.

Artikel 17. Dit artikel geeft aan het districtshoofd van de Arbeidsinspectie de bevoegdheid ontheffingen te verlenen van verschillende bepalingen van het besluit. Gezien de aard van de in het ontwerp-besluit geregelde materie, zal van deze bevoegdheid slechts in zeer bijzondere gevallen gebruik gemaakt kunnen worden.

Het derde lid geeft aan op welke gronden de ontheffing kan worden ingetrokken.

Het vijfde lid stelt tegen de door het districtshoofd genomen besluiten tot weigering van een ontheffing, tot verlening van een ontheffing onder beperkingen of met voorschriften of tot intrekking van een ontheffing voor de aanvrager resp. houder der ontheffing beroep open bij de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid. Het betreft hier een zgn. volledig beroep, waarbij zowel de rechtmatigheid als de doelmatigheid van het aangevochten besluit ter toetsing kan komen. Deze beroepsregeling brengt mee, dat voor de betrokkene ten aanzien van de door het districtshoofd genomen beslissingen niet de weg van de Wet beroep administratieve beschikkingen openstaat. Wel staat voor hem overeenkomstig de bepalingen van evengenoemde wet beroep open tegen de door de Minister in beroep genomen beslissingen. De behandeling van dat beroep blijft echter beperkt tot de toetsing aan de in artikel 4 van die wet genoemde beroepsgronden.

De Wet beroep administratieve beschikkingen maakt het voorts in beginsel mogelijk, dat ook een ander dan de aanvrager resp. houder van een ontheffing tegen een beslissing van het districtshoofd of tegen een in beroep genomen beslissing van de Minister overeenkomstig de bepalingen dier wet in beroep komt. Daartoe is dan evenwel vereist, dat die ander door een zodanige beslissing rechtstreeks in zijn belang is getroffen. Uiteraard komen ook bij een zodanig beroep slechts de beroepsgronden van artikel 4 van de Wet beroep administratieve beschikkingen ter toetsing.

Artikel 18. Bestrijdingsmiddelen, welke nog in een proefstadium verkeren, moeten, hoewel zij nog niet toegelaten zijn krachtens de wet, worden aangemerkt als bestrijdingsmiddelen in de zin van artikel 1 van deze wet. Hieruit vloeit voort, dat een aantal artikelen van de wet — genoemd kunnen worden de artikelen 2, 13 en 14 — ook op de zogenaamde proefmiddelen van toepassing zijn. Zulks geldt echter niet voor de verbodsbepalingen van de artikelen 10, 11 en 12, omdat deze slechts van toepassing zijn op toegelaten bestrijdingsmiddelen. Artikel 18 van het besluit zondert de proefmiddelen met bepaalde restricties uit van de werking van artikel 2 van de wet, doch

maakt daarbij onderscheid naar gelang het gaat om beperkte of meer uitgebreide proefnemingen. Voor proefnemingen op proefplaatsen, behorende tot de eigen onderneming van de fabrikant of importeur, welke proefnemingen in het algemeen van beperkte omvang zullen zijn, zullen geen bijzondere voorschriften gelden. Zodra men echter overgaat tot proefnemingen op proefplaatsen, behorende tot de ondernemingen van anderen, zal volgens het tweede lid een ontheffing nodig zijn van de betrokken Minister. Indien een fabrikant of importeur zelf de nieuwe bestrijdingsmiddelen beproeft op vaste proefplaatsen, behorende tot de ondernemingen van anderen, zal hem ter zake een algemeen gestelde ontheffing verleend kunnen worden. Wordt echter een niet-toegelaten bestrijdingsmiddel verkocht of uitgedeeld, teneinde op uitgebreide schaal proefnemingen mogelijk te maken, dan zullen allen, die de bestrijdingsmiddelen beproeven, in het bezit van een ontheffing moeten zijn. Aan de ontheffingen zullen ook voorschriften verbonden moeten worden ten aanzien van de verpakking en de opschriften daarop. In geval derhalve een ontheffing wordt verleend aan een ander dan de fabrikant of importeur zal van de ontheffing slechts gebruik gemaakt kunnen worden, indien de fabrikant of importeur aan evenbedoelde voorschriften heeft voldaan.

Volgens het derde lid van artikel 18 mogen proefnemingen, waardoor eet- of drinkwaren kunnen worden verontreinigd, slechts geschieden na voorafgaande kennisgeving aan de Hoofdinspecteur van de Volksgezondheid, belast met het toezicht op levensmiddelen. Hierdoor wordt de mogelijkheid geschapen, dat vanwege deze hoofdinspecteur of vanwege de keuringsdiensten van waren een speciale controle bij de producent van de eet- of drinkwaren, bij wie de proefneming plaatsheeft, wordt uitgeoefend op de aanwezigheid van residuen van het bestrijdingsmiddel op de betrokken eet- of drinkwaren.

Artikelen 19—22. Het Bestrijdingsmiddelenbesluit beoogt een algemene regeling betreffende het verkopen, het in voorraad hebben en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen. Daarnaast bestaat geen behoefte aan toepasselijkheid op bestrijdingsmiddelen van bepalingen ter voorkoming van vergiftiging in de veiligheidswetgeving. Te dezen moge ook worden verwezen naar het slot van de toelichting op artikel 6.

Ook aan de toepasselijkheid van bepalingen uit de warenwetgeving op de bestrijdingsmiddelen zal na de inwerkingtreding van het Bestrijdingsmiddelenbesluit geen behoefte meer bestaan.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

G. M. J. VELDKAMP.

De Minister van Landbouw en Visserij,

B. W. BIESHEUVEL.